

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 94/2009

Μεταξύ:

NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ
& MAN CONTRACTORS & DEVELOPERS LIMITED

Αιτούντων

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτητές:

NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ
& MAN CONTRACTORS & DEVELOPERS LIMITED

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Γιώργο Βαλιαντή, Δικηγόρο
2. Στέφανο Μαυροκέφαλο, Δικηγόρο
3. Ματθαίο Ματθαίου, Επρόσωπο αιτούσας Κοινοπραξίας
4. Γιώργο Κωνσταντίνου, Εκπρόσωπο αιτούσας Κοινοπραξίας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Γεωργία Κουρτέλλα, Λειτουργό Πολεοδομίας 1ης Τάξης
2. Μαρία Τουραπή, Υπολογιστής Ποσοτήτων Πρώτης Τάξης
3. Ελευθερία Σωφρονίου, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 15 Ιανουαρίου, 2010

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 94/2009 η κοινοπραξία NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ & MAN CONTRACTORS & DEVELOPERS LIMITED (στο εξής Αιτητές), στρέφεται κατά της απόφασης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή), να απορρίψει την προσφορά της και να κατακυρώσει το Διαγωνισμό με αρ. 32/2009 για τη «*Διαμόρφωση/Εξωραϊσμό του παραλιακού πεζόδρομου στην Ορόκλινη-Διαμόρφωση Οχετού Βερκή*» σε άλλο προσφοροδότη, την εταιρεία ELITE CONSTRUCTIONS LTD.

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Η παρούσα προσφορά αποτελεί επαναπροκήρυξη της αρχικής προσφοράς αρ. 31/2008 ημερομηνίας 27.6.2008 η οποία ακυρώθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Εσωτερικών, λόγω της μεγάλης απόκλισης που παρουσίασαν όλες οι προσφορές σύμφωνα με την εκτίμηση των Ιδιωτών Συμβούλων Επιμετρητών Ποσοτήτων.

2. Ο διαγωνισμός δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15.5.2009 με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 12.6.2009. Το κριτήριο ανάθεσης ήταν η χαμηλότερη τιμή, νοουμένου ότι πληρούνταν οι όροι του Διαγωνισμού.

3. Στις 17.6.2009 η Αναθέτουσα Αρχή απέστειλε τις οκτώ υποβληθείσες προσφορές στους Συμβούλους Επιμετρητές Ποσοτήτων ΤΟΥΜΑΖΙΣ CHRISTODOULOU PARTNERS για την αξιολόγησή τους.

4. Στις 22.7.2009 η Αναθέτουσα Αρχή απέστειλε επιστολή στους αρχιτέκτονες κα Μαργαρίτα Δανού και κα Σεβίνα Φλωρίδου με την οποία ζητούσε όπως η έκθεση αξιολόγησης από τους πιο πάνω ιδιώτες Συμβούλους να ετοιμαστεί μέχρι την 27.7.2009.

5. Στις 24.7.2009 η κα Μαργαρίτα Δανού απέστειλε στην Αναθέτουσα Αρχή μια ενιαία έκθεση αξιολόγησης που περιελάμβανε την έκθεση αξιολόγησης των Συμβούλων

του έργου «Επιμετρητές Ποσοτήτων ΤΟΥΜΑΖΙΣ CHRISTODOULOU PARTNERS» και την έκθεση αξιολόγησης των Ηλεκτρομηχανολόγων «Ηλιοφώτου & Ζηνιέρης MELTEC».

6. Στις 13.8.2009 η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε απόψεις από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ) σχετικά με τις εκθέσεις αξιολόγησης των ιδιωτών Συμβούλων που αφορούσε τις ηλεκτρολογικές εργασίες των προσφοροδοτών. Το Τμήμα ΗΜΥ απάντησε με σχετική επιστολή με επισυνημμένα σχόλια του ημερ. 21.8.2009.

7. Η Επιτροπή Αξιολόγησης μετά από μελέτη των προσφορών και των σχετικών εκθέσεων αξιολόγησης ετοίμασε και απέστειλε στις 9.10.2009 σχετική έκθεση στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Εσωτερικών με την οποία εισηγήθηκε την κατακύρωση του Διαγωνισμού στο χαμηλότερο έγκυρο προσφοροδότη, την ELITE CONSTRUCTIONS LTD (στο εξής επιτυχούσα) αντί του ποσού των €1.086.698,50 συν Φ.Π.Α. Το Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του την 19.10.2009 αποφάσισε να κατακυρώσει το Διαγωνισμό στην επιτυχούσα σύμφωνα με τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης.

8. Στις 22.10.2009 η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της πληροφόρησε τους Αιτητές ότι η προσφορά τους απορρίφθηκε καθότι δεν είχαν δηλώσει τους τύπους των φωτιστικών, ούτε τους κατασκευαστές των στοιχείων 11 και 12 παραβαίνοντας τους σχετικούς όρους του Διαγωνισμού.

9. Στις 26.10.2009 οι Αιτητές με επιστολή τους ζήτησαν επανεξέταση της προσφοράς τους και ταυτόχρονα πληροφόρησαν την Αναθέτουσα Αρχή ότι στην περίπτωση που δεν ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους θα καταχωρήσουν Ιεραρχική Προσφυγή κατά της πιο πάνω απόφασης.

10. Στις 2.11.2009 η Αναθέτουσα Αρχή ενημέρωσε τους Αιτητές ότι μετά από επανεξέταση της προσφοράς τους εμμένει στην ίδια απόφαση. Ανέφερε ως ουσιώδεις λόγους απόρριψης της προσφοράς τους τη μη δέουσα συμπλήρωση των Εντύπων Ε

και ΣΤ και ότι δεν χωρούσε εκ των υστέρων καθορισμός τύπων, φυλλαδίων, κατασκευαστών κ.ά. για το Έργο.

11. Στις 13.11.2009 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 94/2009.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές ζήτησαν την ακύρωση της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής για τους ακόλουθους λόγους:

1. Οι Αιτητές προέβαλαν τον ισχυρισμό ότι όλη η διαδικασία του Διαγωνισμού που ακολουθήθηκε έπασχε. Υποστήριξαν ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν έλαβε καμία απόφαση η οποία να ανέθετε την αξιολόγηση των προσφορών σε Ιδιώτες Συμβούλους, όπως προνοείται από τον Κανονισμό 9(4) της Κ.Δ.Π. 201/2007. Συνεπώς υπήρξε ανάθεση σε Ιδιώτες Συμβούλους, οι οποίοι φαίνεται να αναμείχθηκαν στη διαδικασία χωρίς να τους είχε ανατεθεί νόμιμα η εξουσία, για γνωμοδότηση προς την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Επιπλέον, ανέφεραν ότι από τη στιγμή που αναμείχθηκαν οι Ιδιώτες Σύμβουλοι όφειλαν τουλάχιστον να είχαν υπογράψει Υπεύθυνη Δήλωση Εχεμύθειας και Αμεροληψίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 21(1) του Κ.Δ.Π. 201/2007.

Επιπρόσθετα, υποστήριξαν ότι αναρμοδίως ενεπλάκη το Τμήμα ΗΜΥ στην αξιολόγηση των προσφορών. Το Τμήμα ΗΜΥ χωρίς να έχει γνωμοδοτική εξουσία με έκθεσή του ημερ. 21.8.2009 ουσιαστικά έκρινε το αποτέλεσμα κατακύρωσης του Διαγωνισμού κατά τρόπο καθοριστικό. Τόνισαν, ότι μόνο η Επιτροπή Αξιολόγησης στην παρούσα περίπτωση είχε εξουσία γνωμοδότησης. Παρόλα αυτά όμως, η Επιτροπή Αξιολόγησης υιοθέτησε πλήρως τη γνωμοδότηση του Τμήματος ΗΜΥ, χωρίς να διενεργήσει δική της έρευνα, όπως προνοεί ο Κανονισμός 9(4) της Κ.Δ.Π. 201/2007. Έτσι, η Επιτροπή Αξιολόγησης βασιζόμενη στη γνωμοδότηση του Τμήματος ΗΜΥ απέρριψε την προσφορά των Αιτητών χωρίς να προβεί στις δικές της διαπιστώσεις και χωρίς να

αιτιολογήσει γιατί έκρινε την προσφορά των Αιτητών μη αποδεκτή. Ούτε αναφέρθηκε σε ουσιώδεις αποκλίσεις ούτε και έκανε αναφορά σε διευκρινίσεις που ζήτησε να της απαντηθούν. Άρα το Τμήμα ΗΜΥ έκρινε καθ' υπέρβαση εξουσίας την τύχη της προσφοράς των Αιτητών με τρόπο αποφασιστικό.

Παράλληλα, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι το Συμβούλιο Προσφορών δεν αιτιολόγησε επαρκώς και δεόντως την απόφασή του. Επομένως, χωρίς αιτιολογία καθίσταται ανέφικτος ο δικαστικός και ο αναθεωρητικός έλεγχος. Αντί αυτού το Συμβούλιο ανέφερε απλά:

«14. Το Συμβούλιο Προσφορών αφού έλαβε υπόψη του όλα τα πιο πάνω και μετά από εκτενή συζήτηση, κατακύρωσε την προσφορά σύμφωνα με τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης, δηλαδή στο χαμηλότερο έγκυρο οικονομικό φορέα, που είναι η εταιρεία ELITE CONSTRUCTIONS LTD, αντί του συνολικού ποσού των €1.086.698,50...».

Επίσης, οι Αιτητές τόνισαν ότι δεν υπάρχει κανένα άρτιο πρακτικό σύμφωνα με τους σκοπούς του άρθρου 24 του Ν. 158(Ι)/99 για τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης. Ανέφεραν ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης τήρησε ένα ενιαίο πρακτικό και για τις δύο συνεδριάσεις της κατά παράβαση σχετικής νομολογίας.

2. Αναφορικά με τους τρεις λόγους απόρριψης της προσφοράς τους οι Αιτητές υποστήριξαν ότι οι αποκλίσεις της προσφοράς τους είναι επουσιώδεις και δεν επηρεάζαν καθόλου τη σύμβαση. Αντικρούοντας τον ισχυρισμό της Αναθέτουσας Αρχής, ότι δεν είχαν συμπληρώσει το παράρτημα Ε, απάντησαν ότι όλες οι λεπτομέρειες αναγράφονται στα συνημμένα έγγραφα και υπάρχουν στο διοικητικό φάκελο. Όσον αφορά τον Τόμο Γ, Κεφάλαιο 8, παράγραφος 8.1.9. των εγγράφων του Διαγωνισμού, τα στοιχεία αυτά θα μπορούσαν να ζητηθούν από την Αναθέτουσα Αρχή μέσω διευκρινίσεων, σύμφωνα με τον όρο 5, παράγραφο 4 των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ακόμη, όπως υποστήριξαν, σύμφωνα με τον όρο 7.1.1. η Αναθέτουσα Αρχή είχε το δικαίωμα, αν το έκρινε αναγκαίο, να αναζητήσει από τον κάθε προσφέροντα την παροχή διευκρινίσεων για το περιεχόμενο της προσφοράς του. Γενικά, οι τρεις λόγοι απόρριψης της προσφοράς των Αιτητών που επικαλείται η Αναθέτουσα Αρχή ήταν επουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους του Διαγωνισμού,

καθότι υπήρχε υπογραμμένη δήλωση συμμόρφωσής τους προς όλους τους όρους του Διαγωνισμού και οι εν λόγω αποκλίσεις δεν επηρέαζαν την εκτέλεση της σύμβασης.

Επιπλέον, οι Αιτητές με σχετικά παραδείγματα και συγκεκριμένες αναφορές στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ισχυρίστηκαν ότι η προσφορά τους αξιολογήθηκε πιο αυστηρά από άλλους προσφοροδότες.

3. Οι Αιτητές υποστήριξαν ότι και η προσφορά της επιτυχούσας, που ήταν η 4^η στη σειρά από πλευράς χαμηλότερης τιμής, παρουσίαζε αποκλίσεις. Ενδεικτικά ανέφεραν ότι η επιτυχούσα δεν παρουσίασε τον τύπο/στοιχείο 12 του Παραρτήματος Γ και ότι από το εν λόγω Παράρτημα ελλείπουν τόσο τα στοιχεία τηλεφώνου και διεύθυνσης των κατασκευαστών όσο και η ημερομηνία παραλαβής.

Τόνισαν, ότι εφόσον τέθηκε θέμα αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών λόγω της μη καταχώρησης κάποιων στοιχείων του τύπου του φυλλαδίου στο Παράρτημα Ε, τότε, πώς στην περίπτωση της προσφοράς της επιτυχούσας δεν τέθηκε το ίδιο ζήτημα από την Αναθέτουσα Αρχή; Πέραν τούτου, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η Αναθέτουσα Αρχή διενήργησε έρευνα στο διαδίκτυο για να ανεύρει τα στοιχεία του Εντύπου που δεν είχε συμπληρώσει η επιτυχούσα, χωρίς να υπάρχει καμία μαρτυρία στο διοικητικό φάκελο για την επίσημη ιστοσελίδα του κατασκευαστή αλλά ούτε οποιαδήποτε αναφορά αυτής της έρευνας στο διαδίκτυο. Επιπλέον, ούτε η επιτυχούσα είχε συμπληρώσει στη προσφορά της τις ώρες εκπαίδευσης που προσφέρει. Συνεπώς, όπως υποστήριξαν οι Αιτητές από τα πιο πάνω καταδεικνύεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Στη συνέχεια οι Αιτητές υποστήριξαν ότι εφόσον η προσφορά της επιτυχούσας δεν ήταν βιβλιοδετημένη η τελευταία έπρεπε να μονογράψει όλες τις σελίδες της προσφοράς της παραπέμποντας στο σχετικό όρο 5(5), παράγραφος 5. Επομένως, η παράλειψη της επιτυχούσας να μονογράψει όλες τις σελίδες της προσφοράς καθιστούσε την εν λόγω προσφορά άκυρη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή Αξιολόγησης έπρεπε να απορρίψει την προσφορά της επιτυχούσας και να μην θεωρήσει την παράλειψη της αυτή επουσιώδη.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία η Αναθέτουσα Αρχή αντικρούοντας τους λόγους ακύρωσης της απόφασής της που έθεσαν οι Αιτητές υποστήριξε τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την αξιολόγηση των προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι ενήργησε νόμιμα και αμερόληπτα με βάση τη Νομοθεσία Περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα 12(Ι)/2006, όπως επίσης και το Νόμο 158(Ι) /1999.

Ανέφερε, ότι είχε δικαίωμα να ζητήσει τις απόψεις των Ιδιωτών Συμβούλων και Μελετητών του Έργου καθώς και του Τμήματος ΗΜΥ. Η Αναθέτουσα Αρχή επικαλέσθηκε τον Κανονισμό 20(4) της Κ.Δ.Π. 201/2007 που αναφέρει ότι τα Συμβούλια Προσφορών και οι Επιτροπές Αξιολόγησης έχουν εξουσία να καλούν οποιουσδήποτε κρίνουν για παροχή συμβουλών ή επεξηγήσεων σε θέματα της ειδικότητας τους που είναι αναγκαίες για τις αποφάσεις τους. Με βάση αυτό τον Κανονισμό η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης ζήτησε από το Τμήμα ΗΜΥ συμβουλή, σχόλια και παρατηρήσεις.

Περαιτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι η ανάθεση για αξιολόγηση των προσφορών σε Ιδιώτες Συμβούλους, γίνεται σε προγενέστερο στάδιο όταν υπογράψουν το συμβόλαιο για μελέτη και ετοιμασία εγγράφων για το έργο. Επομένως, για το λόγο αυτό έκρινε ότι δεν χρειαζόταν επιπλέον απόφαση για ανάθεση της αξιολόγησης των προσφορών στους Ιδιώτες Συμβούλους. Πέραν τούτου, ανέφερε ότι στα συμβόλαια με τους Ιδιώτες Συμβούλους υπάρχει πρόνοια ότι θα δίνουν γνωμοδότηση στο εκάστοτε Τμήμα για τις προσφορές στο στάδιο υποβολής τους.

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε, επίσης, ότι η γνωμοδότηση των Ιδιωτών Συμβούλων είναι καθαρά συμβουλευτικού χαρακτήρα προς την Επιτροπή Αξιολόγησης. Η τελευταία προτού καταλήξει στην εισήγησή της προς το αρμόδιο αποφασίζον όργανο, που είναι το Συμβούλιο Προσφορών, επαναξιολογεί τις υποβληθείσες προσφορές σε σχέση με την

έκθεση αξιολόγησης των Ιδιωτών Συμβούλων προβαίνοντας και αυτή σε δικά της συμπεράσματα.

Σε ότι αφορά την Υπεύθυνη Δήλωση από τους Ιδιώτες Συμβούλους, η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι αυτή περικλείεται στα συμβόλαια που υπογράφουν όπου δηλώνουν ότι θα εκτελούν τα καθήκοντα τους με αμεροληψία και ευσυνειδησία. Σε αυτό το σημείο η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι:

«Στην προκειμένη περίπτωση δεν έχουμε εντοπίσει όντως στον φάκελο μας συγκεκριμένη νέα δήλωση υπογραμμένη από τους ιδιώτες συμβούλους, αλλά όπως είπα θεωρούμε ότι το έγγραφο που μας υποβάλλουν είναι καθαρά συμβουλευτικό και όχι δεσμευτικό προς την Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία αξιολογεί ξανά από την αρχή όλες τις προσφορές.»

Επιπρόσθετα, απέρριψε τη θέση των Αιτητών ότι η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών είναι αναιτιολόγητη και υποστήριξε ότι το Συμβούλιο υιοθέτησε τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης, οι οποίες ουσιαστικά αναφέρουν τους λόγους απόρριψης της προσφοράς τους. Άλλωστε, η αιτιολογία συμπληρώνεται από τα στοιχεία του Διοικητικού Φακέλου που παρέχουν επαρκή απάντηση.

2. Αναφορικά με τους λόγους απόρριψης της προσφοράς των Αιτητών η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι οι λόγοι αυτοί ήταν ουσιώδεις.

Οι Αιτητές δεν είχαν συμπληρώσει δεόντως το Παράρτημα Γ- «Κατάλογος υλικών, συσκευών, εξαρτημάτων και προτεινόμενοι κατασκευαστές» της Ανάλυσης των Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων του Τόμου Α. Συγκεκριμένα δεν είχαν δηλώσει τους τύπους για κανένα από τα 19 στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν στο Έργο, δήλωσαν μόνο τους κατασκευαστές των στοιχείων.

Επιπρόσθετα, για τα στοιχεία 11 (ηλεκτρονικός χρονοδιακόπτης) και 12 (εξωτερικό φωτοκύτταρο) οι Αιτητές δεν είχαν δηλωθεί ούτε καν τους κατασκευαστές. Ούτε υπέβαλαν αναλυτικούς τεχνικούς καταλόγους με τις απαραίτητες πληροφορίες για τα υλικά, τις συσκευές και τα εξαρτήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο Έργο. Χωρίς τα πιο πάνω στοιχεία, όπως υποστήριξε έντονα η Αναθέτουσα Αρχή, ήταν αδύνατο να αξιολογηθεί η προσφορά των Αιτητών, ούτε να προσδιοριστεί η τιμή επακριβώς. Ούτε

μπορούσαν οι Αιτητές να δηλώσουν εκ των υστέρων τον τύπο των υλικών και τους κατασκευαστές για τα στοιχεία 11 και 12. Εξάλλου, στο παράρτημα Δ, υπάρχει η δήλωση συμμόρφωσης των Αιτητών ότι θα συμμορφωθούν προσφέροντας τις τεχνικές προδιαγραφές ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων. Όμως δεν περιέλαβαν τα βασικά, που ελλείπουν από τον Πίνακα. Συνακόλουθα η Αναθέτουσα Αρχή δεν γνώριζε ποια υλικά προσέφεραν οι Αιτητές ώστε από αυτά να μπορούν να εκτιμήσουν τιμή.

Περαιτέρω, οι Αιτητές δεν είχαν υποβάλει με την προσφορά τους Έργα Παρόμοιας Φύσης, απλά είχαν δώσει ένα πίνακα με κάποια έργα για τα οποία δεν υπάρχουν βεβαιώσεις αλλά ούτε κάποιο έγγραφο βάσει του οποίου θα μπορούσε να αξιολογηθεί. Ακόμη, οι Αιτητές δεν συμπλήρωσαν το ενσωματωμένο στην προσφορά τους Παράρτημα Στ τις ώρες για «Εκπαίδευση», το οποίο είναι αναπόσπαστο μέρος των Εγγράφων.

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι οι πιο πάνω παραλείψεις είναι ουσιώδεις ως απαραίτητες για την αξιολόγηση της προσφοράς των Αιτητών αφού τα ηλεκτρολογικά αποτελούν ουσιαστικό μέρος του αντικειμένου του Διαγωνισμού. Τα όσα οι Αιτητές παρέλειψαν, επηρεάζουν θέματα ποιότητας και τιμής των προσφερόμενων υλικών και η εκ των υστέρων διευκρίνιση αναφορικά με τα εν λόγω ζητήματα θα ήταν άνιση μεταχείριση απέναντι στους άλλους οικονομικούς φορείς.

Αναφορικά με την υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής ως προς το κατά πόσο ήταν υποχρεωμένη να ζητήσει διευκρινίσεις, τόνισε ότι το εδάφιο 4 της παραγράφου 5.6 του Άρθρου 5 την υποχρέωνε να το πράξει αλλά μόνο για δικαιολογητικά που καταθέτουν οι προσφέροντες.

Επιπλέον, η Αναθέτουσα Αρχή αντέκρουσε τους ισχυρισμούς των Αιτητών για το ότι τηρήθηκε μόνο ένα ενιαίο πρακτικό και για τις δύο συνεδριάσεις. Ανέφερε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης αναφέρει σαφώς στην Έκθεσή της ότι έγιναν δύο συνεδριάσεις για τον εν λόγω διαγωνισμό και οτιδήποτε λέχθηκε και αποφασίστηκε καταγράφεται στη συγκεκριμένη έκθεση, η οποία και κοινοποιήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών.

3. Στη συνέχεια η Αναθέτουσα Αρχή αντέκρουσε τον ισχυρισμό των Αιτητών για παρατυπίες στη συμπλήρωση του Εντύπου Γ από την επιτυχούσα και συγκεκριμένα για το στοιχείο 12. Ανέφερε ότι η επιτυχούσα είχε συμπληρώσει τα στοιχεία για τον κατασκευαστή, τον τύπο και τη χώρα προέλευσης, απλά δεν υπήρχε η διεύθυνση που είναι στοιχείο επουσιώδες.

Τέλος, για τον ισχυρισμό των Αιτητών περί μη μονογράφησης της κάθε σελίδας και μη δέουσας βιβλιοδέτησης της προσφοράς της επιτυχούσας, η Αναθέτουσα Αρχή επισήμανε ότι αυτή θα ήταν ουσιώδης παράλειψη αν είχε κατατεθεί μόνο ένα αντίτυπο της προσφοράς. Στη συγκεκριμένη περίπτωση υποβλήθηκαν δύο, εκ των οποίων το ένα, μονογραφημένο και βιβλιοδετημένο κατακρατείται στο Υπουργείο Εσωτερικών από αρμόδιους λειτουργούς, σε χώρο που ανοίγει με δύο κλειδιά. Ο οποιοσδήποτε Αιτητής μπορεί εύκολα να το ελέγξει για να επιβεβαιώσει ότι δεν υπάρχουν παρατυπίες στη μονογράφηση και στη βιβλιοδέτηση.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δύο πλευρών και μελετήσαμε τα σχετικά έγγραφα του Διοικητικού Φακέλου καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Σε πρώτο στάδιο θα εξετάσουμε τον ισχυρισμό των Αιτητών αναφορικά με το κατά πόσο η Αναθέτουσα Αρχή με νόμιμη απόφασή της ανέθεσε την αξιολόγηση των προσφορών σε Ιδιώτες Συμβούλους - Μελετητές. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(4) *«στις περιπτώσεις που η αξιολόγηση προσφορών ανατίθεται σε ιδιώτες συμβούλους ή σε μελετητές, η Επιτροπή Αξιολόγησης ελέγχει την έκθεση αξιολόγησης των ιδιωτών συμβούλων ή μελετητών ως προς την ορθότητα σε σχέση με τα έγγραφα του διαγωνισμού και τις προσφορές που λήφθηκαν και προβαίνει στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο...ανάλογα με την περίπτωση»*. Σημειώνεται ότι, στην Κ.Δ.Π. 201/2007 δεν υπάρχει ειδική πρόνοια η οποία να καθορίζει τον τρόπο ανάθεσης της εξουσίας αξιολόγησης προσφορών σε ιδιώτες συμβούλους ή μελετητές.

Από έρευνα μας στο διοικητικό φάκελο διαπιστώσαμε ότι υπήρχε συνεχής επικοινωνία μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και των Ιδιωτών Συμβούλων - Μελετητών σε θέματα που αφορούσαν το Διαγωνισμό, όπου της παρείχαν σχόλια, παρατηρήσεις και

διευκρινίσεις. Όταν και εφόσον υποβλήθηκαν οι προσφορές για τον πιο πάνω Διαγωνισμό η Αναθέτουσα Αρχή αποφάσισε να τις αποστείλει για αξιολόγηση στους εν λόγω Ιδιώτες Συμβούλους - Μελετητές. Συγκεκριμένα η κα Μ. Τουραπή, εκ μέρους του Διευθυντή της Αναθέτουσας Αρχής, απέστειλε επιστολή με ημερ. 16.6.2009 με την οποία ζητούσε από τους Ιδιώτες Μελετητές Επιμετρητές Δελτίων Ποσοτήτων - TOUMAZIS CHRISTODOULOU PARTNERS όπως προχωρήσουν με αξιολόγηση των εν λόγω προσφορών. Επιπλέον, με επιστολή ημερ. 21.7.2009 η κα Γ. Κουρτέλλα, εκ μέρους του Διευθυντή της Αναθέτουσας Αρχής, υπενθύμισε στους Ιδιώτες Συμβούλους αρχιτέκτονες του έργου κα Μαργαρίτα Δανού και κα Σεβίνα Φλωρίδου για την ανάγκη άμεσης υποβολής έκθεσης αξιολόγησης των εν λόγω προσφορών. Η έκθεση αξιολόγησης η οποία υποβλήθηκε στην Αναθέτουσα Αρχή περιείχε τα σχόλια των αρχιτεκτόνων του έργου (Μαργαρίτα Δανού – Σεβίνα Φλωρίδου), την έκθεση των Επιμετρητών Ποσοτήτων (TOUMAZIS CHRISTODOULOU PARTNERS και την έκθεση των Ηλεκτρομηχανολόγων (Ηλιοφώτου & Ζηνιέρης). Η εν λόγω έκθεση των Ιδιωτών Συμβούλων ελέγχθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης ως προς την ορθότητα της σε σχέση με τα έγγραφα του Διαγωνισμού και τις προσφορές που λήφθηκαν και προέβη στις ενέργειες που προβλέπονται από το σχετικό Κανονισμό 9(2) της Κ.Δ.Π.201/2007.

Δεδομένου ότι υπήρχε συνεχής επικοινωνία μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και των Ιδιωτών Συμβούλων και ότι αποστάληκε επιστολή από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της Αναθέτουσας Αρχής, συγκεκριμένα την κα Μ.Τουραπή με την οποία ζητούσε από τους Ιδιώτες Συμβούλους την αξιολόγηση των εν λόγω προσφορών, κρίνουμε ότι υπήρξε νόμιμη ανάθεση αξιολόγησης των προσφορών στους Ιδιώτες Συμβούλους από την Αναθέτουσα Αρχή και δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός των Αιτητών για το αντίθετο. Η πιο πάνω επιστολή με την οποία η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε τις υπηρεσίες αξιολόγησης των προσφορών από τους ιδιώτες Συμβούλους θεωρούμε ότι ικανοποιεί τις πρόνοιες της Κ.Δ.Π. 201/2007. Εξάλλου, δεν υπάρχει ειδική πρόνοια στον εν λόγω Κανονισμό η οποία να καθορίζει ότι η ανάθεση για αξιολόγηση των προσφορών σε Ιδιώτες Συμβούλους πρέπει να πραγματοποιείται με κάποιο συγκεκριμένο τυπικό τρόπο.

Αυτό όμως που μας απασχολεί έντονα είναι η απουσία «Δηλώσεων Ευσυνειδησίας» από το διοικητικό φάκελο των εν λόγω Ιδιωτών Συμβούλων - Μελετητών οι οποίοι

αξιολόγησαν τις προσφορές και έλαβαν ουσιαστικά μέρος στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών. Επί του προκείμενου ο Κανονισμός 21(1) της Κ.Δ.Π. 201/2007 προνοεί τα εξής:

«Πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, ο αντιπρόσωπός του, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος και τα μέλη όλων των Συμβουλίων και Επιτροπών που συστήνονται με βάση τους παρόντες Κανονισμούς, καθώς επίσης και οι ιδιώτες σύμβουλοι ή μελετητές στους οποίους ανατίθεται η αξιολόγηση προσφορών, υπογράφουν δήλωση ότι θα εκτελούν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία και αμεροληψία, χωρίς φόβο ή εύνοια και θα τηρούν απόλυτη εχεμύθεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.»

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι δεν χρειάζονταν τέτοιες «Δηλώσεις» στην παρούσα περίπτωση, καθότι υπάρχει πρόνοια στο συμβόλαιο για την ανάθεση αξιολόγησης των προσφορών στους Ιδιώτες Συμβούλους, η οποία αναφέρει ότι οι τελευταίοι θα εκτελούν τα καθήκοντα τους με «ευσυνειδησία και αμεροληψία».

Καταρχήν σημειώνεται, όπως προέκυψε από την εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής, στο διοικητικό φάκελο, δεν υπάρχει καταχωρημένο κανένα σχετικό συμβόλαιο και παρενθετικά αναφέρουμε ότι τα οποιαδήποτε συμβόλαια δεν είναι μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και των Ιδιωτών Συμβούλων. Πρόσθετα, χωρίς την κατάθεση του εν λόγω συμβολαίου από την Αναθέτουσα Αρχή στο οποίο παρέπεμψε για να δικαιολογήσει την απουσία «Δηλώσεων Ευσυνειδησίας» από τους Ιδιώτες Συμβούλους - Μελετητές και στην απουσία οποιαδήποτε άλλης «Υπεύθυνης Δήλωσης» από τα εν λόγω πρόσωπα που να ικανοποιούν τις πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού, μας αποστερεί του δικαιώματος να ασκήσουμε τον πρόβλεπτοντα αναθεωρητικό έλεγχο.

Κρίνουμε ότι σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να υποκαταστήσει η οποιαδήποτε πρόνοια ενός τέτοιου συμβολαίου υπηρεσιών την ανάγκη αυτοπρόσωπης υπογραφής και υποβολής «Δήλωσης Ευσυνειδησίας» από ένα έκαστο χωριστά των Ιδιωτών Συμβούλων στους οποίους ανατίθεται η όποια αξιολόγηση. Είναι σαφέστατη η απαίτηση του πιο πάνω Κανονισμού η οποία προνοεί υποβολή «Δήλωσης» από το κάθε πρόσωπο χωριστά το οποίο λαμβάνει μέρος στην αξιολόγηση των προσφορών.

Σε σχέση με αυτή την ουσιώδη παράλειψη, στην υπόθεση *Σταυρινίδης ν. Δημοκρατίας* (1991)4(A) Α.Α.Δ. 426,431, αναφέρθηκε ότι:

«...Η ανάγκη αμεροληψίας του οργάνου που συμμετέσχε στη λήψη της απόφασης αποτελεί προϋπόθεση της νομιμότητάς της. Ο λόγος για αυτό είναι ότι συνδέεται άμεσα με τις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης, που είναι εμπεδωμένη με συνταγματικές διατάξεις, και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος τους...»

Επομένως, είναι εξίσου σημαντικό να φαίνεται προς το διοικούμενο ότι η όλη διαδικασία διεκπεραιώθηκε με αμεροληψία. Αυτό θα διασφαλιζόταν μόνο στην περίπτωση κατά την οποία υπήρχε και συμμόρφωση της Αναθέτουσας Αρχής με τον πιο πάνω Κανονισμό.

Ως εκ τούτου, η παράλειψη των Ιδιωτών Συμβούλων - Μελετητών, οι οποίοι ενεπλάκησαν στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και ετοίμασαν έκθεση αξιολόγησης επί των εν λόγω προσφορών, να υπογράψουν τις «Δηλώσεις Ευσυνειδησίας» αναπόφευκτα συμπαρασύρει σε ακυρότητα και την προσβαλλόμενη με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή απόφαση, τόσο της απόρριψης της προσφοράς των Αιτητών όσο και της κατακύρωσης της προσφοράς στην επιτυχούσα.

Ύστερα από τα πιο πάνω ευρήματά μας δεν θα εξετάσουμε άλλους λόγους ακυρότητας της παρούσας προσφυγής και αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.